

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2C/159/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214206207
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8214206207.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov, samosudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Karadžičova 8, 81 0 00 Bratislava, proti žalovaným: 1/ V. A., N.. XX.XX.XXXX, A. T. XXX, 2/ V. A., N.. XX.X.XXXX, A. T. XXX, o zaplatenie 7.069,05 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovaným náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

III. Združeniu - pomoc a ochrana spotrebiteľa "POS" IČO: 42 343 828, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 3.9.2014 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým žiadal zaviazať žalovaných do 15 dní zaplatiť žalobcovi 7.069,05 Eur s príslušenstvom a nahradiť trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013 uzavretej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a ním, ako postupníkom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Postupca nadobudol pohľadávku na základe úverovej zmluvy zo dňa 7.1.2005, na základe ktorej postupca poskytol žalovaným úver s dohodnutou výškou ročnej úrokovej sadzby 11,80 % ročne, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť formou pravidelných mesačných splátok s dátumom splatnosti pôvodne dohodnutej poslednej mesačnej splátky úveru dňa 20.1.2015. Žalovaní úver riadne nesplácali, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru listom zo dňa 20.2.2013. Žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. si preto uplatňuje nárok na vrátenie dlhu prostredníctvom súdu.

2. Žalobca v podaní zo dňa 20.1.2017 uviedol, že legitimáciu v spore preukazuje oznámeniami o postúpení pohľadávky, ktoré boli žalovaným riadne doručené do vlastných rúk, čo preukazuje predloženými doručenkami. Má za to, že riadne hmotnoprávne preukázal aktívnu legitimáciu v spore. Predložil výzvu banky, ktorú zaslal jeho právny predchodca žalovanému v 1. rade obyčajnou poštovou zásielkou. Zároveň ako prílohu elektronicky zaslal súdu kópiu výzvy Slovenskej sporiteľne, a.s. (č.l. 113), ktorá podľa žalobcu mala byť výzvou adresovanou žalovanému v 1. rade v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

3. Podaním doručeným súdu dňa 18.11.2014 oznámil podľa v tom čase účinného procesného predpisu (zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku) vedľajší účastník Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828. Uznesením sp. zn.

2C/159/2014 zo dňa 27.8.2015 tunajší súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, IČO: 42 343 828, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov do konania na strane žalovaných. Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa v podaní doručenom súdu dňa 20.02.2014 vyjadril k návrhu žalobcu a vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky. Odstúpením od zmluvy podľa právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vznikol medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia s nutnou aplikáciou § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka o dvojročnej premlčacej dobe, zároveň žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd vo veci pojednával dňa 23.1.2016 postupom podľa ustanovenia § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili. Na pojednávaní oboznámil obsah spisu postupom podľa ustanovenia § 204 CSP, a to: žaloba zo dňa 25. 8. 2014, zmluva o postúpení pohľadávok č.l. 4-7, príloha č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky č.l. 8, všeobecné obchodné podmienky č.l. 4-16, zmluva o splátkovom úvere č.l. 17-19, dodatok č. 1 o splátkovom úvere č.l. 20, dohoda o ručení č.l. 21-23, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti č.l. 24-26, doručenky č.l. 27-30, oznámenie o postúpení pohľadávky č.l. 31-33, doručenky č.l. 34-35, oznámenie o zotrvaní o vstupe vedľajšieho účastníka do konania č.l. 43, podanie žalobcu č.l. 60, 61-62, výpis obrátov na úverovej zmluve č.l. 63-68, výpis z účtu na č.l. 69-81, vyčíslenie riadnych úrokov a poplatkov č.l. 82, sadzobník poplatkov a náhrad SLSP, a.s. č.l. 83-87, všeobecné obchodné podmienky č.l. 88-93, uznesenie č.l. 94, vyjadrenie žalobcu zo dňa 10. 10. 2016, vyjadrenie žalobcu zo dňa 20. 1. 2017, výzva banky zo dňa 11. 11. 2009.

5. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní uviedol, že: „Platil som 7 rokov po 100,- Eur mesačne. Keď som stratil zamestnanie, tak som prestal platiť. Dal som žiadať, keďže som nemal z čoho platiť. Pred rokom mi povedali, že keď nemám prácu, tak mám platiť asi 20,- Eur a odvtedy im platím 20,- Eur mesačne. Nemám doklad o tom, že splácam, nevystavujú mi ani šeky. Keď by som si našiel prácu a žaloba by bola dôvodná, budem platiť. Už dávno som to preplatil a oni ako keby zase dali 100 % úrok, aby som platil. Platím mesačne 20,- Eur na účet, ktorý mi zaslali. Predkladám súdu, že vkladám osobne do banky 20,- Eur mesačne na ich číslo účtu. Nemáme z čoho platiť. Žena dostáva iba opatrovateľské. Mne už nevychádza nič. Žiadame, ak je žaloba dôvodná, aby nám posielali šeky, aby sme uhradili len zvyšok istiny. Nevieme koľko vôbec dlžíme. Furt chodí toľko peňazí, neviem za čo platíme.“

6. Žalovaná v 2. rade na pojednávaní uviedla, že súhlasí s tvrdeniami žalovaného v 1. rade.

7. Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 7.1.2005 plynie, že Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovaným spotrebný úver vo výške 200.000,- Sk s úrokovou sadzbou 11,805 % ročne v deň podpisu zmluvy, poplatkom za správu úveru vo výške 50 Sk/mesačne, výškou splátky istiny 2.928,- Sk, splatnosťou prvej splátky 20.2.2005, poplatkom za poskytnutie úveru 2 % z výšky úveru splatný v deň podpisu zmluvy, konečnou splatnosťou úveru 20.1.2015.

8. Podľa bodu 19.16 VOP : „ klient súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky voči klientovi, a to bez ohľadu na to, či sú budúce, súčasne, splatné, nesplatené, premlčané, nepremľčané, ako aj previesť na tretiu osobu akékoľvek svoje záväzky voči klientovi. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky; predchádzajúci písomný súhlas banky nie je potrebný, pokiaľ sa zriaďuje záložné právo k pohľadávkam klienta ako záložcu voči banke v prospech banky ako záložného veriteľa. V prípade, že klient je spotrebiteľom v zmysle osobitného predpisu, tak banka nebude bezdôvodne súhlas odopierať. "

9. V zmysle bodu 10.3 VOP pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa zásielka považuje za doručení v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnutá inak, Banka zasiela, podľa vlastného uváženia písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

10. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok a špecifikácie pohľadávky okrem iného vyplýva, že žalovanému v 1. rade bola poskytnutá suma vo výške 6.636,79 Eur a zostatok pohľadávky 7.565,04 Eur, z toho istina 5.942,72 Eur a úroky 1.571,49 Eur, riadny úrok 1.075,50 Eur, uoz 370,71 Eur, uonz 125,28

Eur, poplatky 50,83 Eur, príslušenstvo celkom 1,622,32 Eur, výška omeškaných splátok 7.540,68 Eur, splatnosť úveru 20.1.2015.

11. Oznámením zo dňa 5.4.2013 SLSP, a.s. oznámila žalovaným postúpenie pohľadávky vo výške 7.565,04 Eur na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013.

12. Výzvou zo dňa 11.11.2009 mal byť len žalovaný v 1. rade vyzvaný Slovenskou sporiteľňou, a.s. na úhradu sumy 327,04 Eur v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy a to z dôvodu omeškania s jej zaplatením ku dňu 31.10.2009. V prípade jej neuhradenia pristúpi k zvereniu pohľadávky do mandátnej správy. Doklad o doručovaní, resp. doručení výzvy nebol súdu predložený.

13. Podaním zo dňa 14.8.2015 žalobca poukázal na to, že v dôsledku omeškania s riadnym a včasným plnením platobných povinností právny predchodca žalobcu zúčtoval stav zostatku úveru k 30.6.2011. Konečný stav zostatku úveru k 30.9.2011 predstavoval neuhradenú sumu 5.942,72 Eur. Predmetná suma zodpovedá neuhradenej časti úveru. Od tohto dátumu, teda od 30.9.2011 žalovaní neuhradili žalobcovi žiadnu platbu. Konečný stav zostatku úveru v sume tak zostal nemenný do termínu predčasnej splatnosti úveru k 19.2.2013 a predstavuje neuhradenú časť úveru. Riadne úroky úveru vo výške 1.075,50 Eur predstavujú zmluvne dojednané riadne úroky úveru za obdobie od 1.10.2011 do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. 19.2.2013 a ktoré boli vyčíslené v súlade s čl. 7 bod 7.4. Všeobecných obchodných podmienok SLSP, a.s.. Poplatky za správu úveru vo výške 50,83 Eur predstavujú dojednaný poplatok za správu úveru za obdobie od dátumu 1.10.2011 do termínu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. do 19.2.2013. Žalobca mal za to, že relevantným oznámení o postúpení pohľadávky postupom riadne hmotnoprávne preukázal aktívnu legitimáciu v spore.

14. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka (účinného v čase vzniku každého zmluvného vzťahu) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

16. Z ustanovenia § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že časť obsahu zmluvy možno určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

19. Podľa § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

20. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej OZ) veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Podľa § 526 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

23. Podľa § 53 ods. 1-4 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti T. V. I. und B. Z. SA proti Q. V. B. P. W., Q. R. E. A., V. A. a Z. M. H., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

26. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť

podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

27. Podľa § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z. veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (účinného v čase postúpenia pohľadávky) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

29. V čase uzavretia úverovej zmluvy uvedené upravoval § 92 ods. 7 cit. zákona o bankách (v obdobnom znení).

30. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi žalovanými a Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 7.1.2005 došlo k uzavretiu Zmluvy o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 200.000,- Sk, ktorý sa zaviazali splatiť v 120. mesačných splátkach po 2.928,- Sk. Dátum prvej splátky bol dňa 20.2.2005 a konečná splatnosť mala byť dňa 20.1.2015, splatnosť k 20 dňu v mesiaci, splatnosť úrokov k poslednému dňu v mesiaci, RPNM 5,92 %, poplatok za správu úveru 50,- Sk mesačne. Vzťahy neupravené zmluvou sa riadia VOP, Obch. zák. a ostatnými právnymi predpismi.

31. Súd vyhodnotil uzavretú Zmluvu vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď predchodca žalobcu ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalovaný) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54.

32. Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka na vznik Zmluvy, avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 OZ. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či premlčania nároku.

33. Súd pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby skúma, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitimácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitimácia). Nedostatok vecnej legitimácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti.

34. Podľa § 5b zákona NR SR č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1. mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú

zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Keďže zákonodarca uplatňovanie príslušného ustanovenia neobmedzil na vzťahy vzniknuté až po tomto dátume, je ním súd viazaný ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a aj bez námietky musí teda prihliadať na uvedené oslabenie nároku veriteľa. Preto bolo potrebné sa najprv vysporiadať s tým komu právo na zaplatenie patrí, teda komu svedčí aktívna hmotnoprávna legitimácia.

35. Žalobca dôvodí svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy (samozrejme okrem úverovej zmluvy a ďalších listinných dôkazov) titulom uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013, na základe ktorej mu mala byť pohľadávka voči žalovaným postúpená z postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s.. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznamované postupcom podaním zo dňa 5.4.2013.

36. Výzva žalovanému v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách pred postúpením pohľadávky súdu síce bola predložená v podaní zo dňa 20.1.2017 (zo dňa 11.11.2009 na zaplatenie sumy 327,04 Eur), aj to len voči žalovanému v 1. rade, avšak súdu nebol predložený dôkaz o jej doručovaní. Navyiac, ak by aj bol dôkaz o doručovaní predložený, preukazoval by len omeškanie žalovaného v 1. rade so zaplatením sumy 327,04 Eur, nie sumy dlhu žalovaných, ktorý mal byť predmetom postúpenia.

37. V tejto súvislosti procesný súd ďalej potrebuje uviesť, že Najvyšší súd SR v novšom rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/76/2007, ktoré bolo uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu pod č. 46/2009 uviedol, že: „Z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, ale dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by postúpenie pohľadávky postupca dlžníkovi síce neoznámil, avšak postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukázal. Na takého rozlišovanie v postavení dlžníka nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. Z uvedeného ustanovenia však nemožno činiť záver, že dlžník sa v takomto prípade nemôže dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie; to by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník. V ustanovení § 526 a ani na inom mieste Občiansky zákonník nerozlišuje takéto dve postavenia dlžníka z hľadiska jeho možností namietat' neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Najvyšší súd ďalej uviedol, že v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, resp. o jej splnenie, kedy postúpená pohľadávka nie je ešte uhradená, je však súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ak vyjdú v konaní najavo. Absolútna neplatnosť právneho úkonu znamená, že priamo zo zákona a od počiatku sa na dotknutý právny úkon hľadí, ako keby nebol urobený. Odlišný prístup by znamenal obchádzanie ustanovení o absolútnej neplatnosti právnych úkonov.“

38. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky stanovuje nasledujúce podmienky:

- a) klient nesplnil riadne a včas, čo i len časť svojho splatného záväzku voči banke,
- b) omeškanie klienta trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní,
- c) na zaplatenie omeškaného peňažného záväzku bol klient písomne vyzvaný.

39. Súd má za to, že výzva, ktorá je uvedená v § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vete prvej, nie je právnym úkonom. Znamená to totiž, že platnosti alebo neplatnosti tejto výzvy sa nemožno domáhať v konaní pred súdom. Ide o tzv. faktický úkon, ktorý je však nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade, ak tento faktický úkon vykonaný nebol, neplatným bude následný právny úkon.

40. Podľa § 45 ods.1 Občianskeho zákonníka - prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

41. Uvedené ustanovenie treba analogicky aplikovať aj pri doručovaní faktického úkonu banky, pre ktorý je stanovená písomná forma, a ktorý môže mať právnu relevanciu pre posúdenie následnej platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou iba v prípade, ak sa dostane do dispozičnej sféry dlžníka, ktorému bol zasielaný. V danom prípade preukázanie doručenia písomnosti, z ktorej žalobca

odvodzuje pre seba priaznivé účinky je práve na tomto žalobcovi. Žalobca však nepreukázal, že by sa takáto listina do dispozičnej sféry dlžníka dostala (bez ohľadu na to, či sa s touto výzvou oboznámil, alebo nie), a preto súd musí vychádzať z toho, že nebola splnená podmienka nevyhnutná pre platnosť postúpenia pohľadávky bankou.

42. Na základe uvedeného súd konštatuje, že v prejednávanej veci žalobca žalobou uplatnenú pohľadávku nenadobudol z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na jej platné postúpenie (nepreukázanie doručenia výzvy upozorňujúcej na omeškanie žalovanej) a nie je teda na jej uplatňovanie v súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný.

43. Súd zdôrazňuje vzhľadom na zásadu kontradiktórnosti konania, že v sporovom konaní je to žalobca, kto je povinný uviesť skutočnosti, o ktoré opiera svoj návrh a z ktorých vyvodzuje svoje právne postavenie. Dôkazné bremeno postihuje vždy toho, kto niečo tvrdí, teda spravidla žalobcu. Na základe hore uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca dôkazné bremeno ohľadom preukázania jeho aktívnej legitímácie v spore neunesol, a teda nepochybné nepreukázal pravdivosť jeho tvrdenia o tom, že došlo k doručeniu výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobcovi je táto skutočnosť ohľadom nutnosti preukázať predmetnú skutočnosť známa z konaní, v ktorých požadoval nároky z takto postúpených pohľadávok. Tu sa žiada opäť zdôrazniť, že výzva, ktorá mala preukazovať výšku pohľadávky žalovaného bola zo dňa 11.11.2009 a v nej uvedená pohľadávka bola v sume 327,04 Eur (viď tiež ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa v spojení s ustanoveniami § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka vo vzťahu k splatnej časti pohľadávky). V prejednávanej veci listom zo dňa 27.02.2013 malo dôjsť ku dňu 19.2.2013 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (viď č.l. 24 a 26 spisu). Podľa tohto listu dlžná suma predstavovala výšku 7.443,24 Eur a mala byť zaplatená do 10 dní odo dňa jeho doručenia (do 11.3.2013). Nasledujúcim dňom nastávalo omeškanie dlžníkov - žalovaných. Až v prípade, ak by toto omeškanie trvalo 90 kalendárnych dní a to napriek písomnej výzve banky adresovanej dlžníkovi - žalovaným a upozorňujúcej na omeškanie, mohla banka podľa § 92 ods.8 zákona o bankách pristúpiť k postúpeniu tejto pohľadávky na inú osobu. Okrem nepreukázania doručenia relevantnej upozorňujúcej výzvy je zrejmé, že nebola dodržaná ani podmienka 90 - dňového omeškania, keďže zmluva o postúpení pohľadávok mala byť uzavretá už dňa 28.03.2013.

44. Na podporu svojej argumentácie súd poukazuje na viaceré právoplatné rozhodnutia všeobecných súdov v obdobnej veci (rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1C/105/2013, sp. zn. 1C/226/2014, 2C/156/2014, rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/159/2014, sp. zn. 9C/159/2014).

45. Na základe uvedeného, teda nesplnenia aktívnej legitímácie žalobcu v spore, musel súd žalobu zamietnuť.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP s tým, že úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznal, keďže si ju nežiadali priznať.

47. Súd tiež považuje za potrebné uviesť, že s účinnosťou od 01.07.2016 vstúpil do platnosti nový procesný kódex - zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý sa v zmysle § 470 ods. 1 vzťahuje aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Civilný sporový poriadok už viac inštitút vedľajšieho účastníka v postavení, v akom do konania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku vstúpilo uvedené združenie neupravuje, preto s účinnosťou od 01.07.2016 zo zákona bez ďalšieho zaniklo vedľajšie účastníctvo združenia v tomto konaní. Keďže žalobca bol v konaní neúspešným, súd priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré vznikli združeniu vystupujúcemu na podporu žalovaných v konaní do 30.6.2016, v rozsahu 100 %. O výške týchto trov rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).